

Lausunto Museovirastolle valtakunnallisesti merkittävien arkeologisten kohteiden inventoinnista

Khall 17.04.2023 § 80
61/11.04.00/2023

Valmistelija:
vt. rakennustarkastaja Heikki Määttänen
puh. 050 410 9665
heikki.maattanen@parikkala.fi

Museovirasto on pyytänyt lausuntoa valtakunnallisesti merkittävien arkeologisten kohteiden (VARK) inventoinnista.

Museovirasto on toteuttanut valtakunnallisesti merkittävien arkeologisten kohteiden (VARK) inventoinnin yhteistyössä alueellisten vastuumuseoiden ja Metsähallituksen kanssa vuosina 2018-2022. Inventointi kattaa koko Suomen lukuun ottamatta Ahvenanmaan maakuntaa.

Inventoinnin lähtökohtana ovat valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet, jotka ovat osa maankäyttö- ja rakennuslain mukaista alueidenkäytön suunnittelujärjestelmää. Tavoitteena on, että valmistuttuaan se voisi tulla valtioneuvoston hyväksymäksi valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden mukaiseksi inventoinniksi.

Inventoinnilla pyritään varmistamaan valtakunnallisesti merkittävien arkeologisten kohteiden ja niiden muodostamien alueiden valintaperusteissa esitettyjen arvojen huomioiminen. Tämä on tarpeen, jotta alueiden ominaisluonne ja erityispiirteet voidaan tuoda esiin ja säilyttää kaavoituksessa sekä muussa maankäytön suunnittelussa. Inventoinnissa on arvioitu muinaismuistolain (295/1963) rauhoittamat kiinteät muinaisjäännekohteet ja muut arkeologiset kulttuuriperintökohteet. Tavoitteena on ollut tunnistaa nykyisten tietojen pohjalta ne arkeologiset kohteet, jotka kuvaavat mahdollisimman kattavasti Suomen menneisyyttä alueellisesti, ajallisesti ja temaattisesti.

VARK-alueiden valikoiman kuuleminen aikavälillä 1.3.-14.4.2023 koskee 1011 ehdotettua VARK-aluetta, joihin sisältyy yhteensä 1392 muinaisjäännekohteiden kohdetta (26.10.2022). VARK-alueista voi antaa palautetta kunkin alueen esittelysivun kautta. Linkki kohdekohtaiseen kuulemiseen:

[VARK-kuuleminen \(kyppi.fi\)](https://www.kyppi.fi)

Parikkalasta on inventoinnissa viisi VARK-aluetta, joihin sisältyy muinaisjäännekohteiden kohde: Kokkosenmäki, Romanokangas, Silvu, Uukuniemen Papinniemi ja Vaaranmäki.

Koko hanketta koskeva palaute on pyydetty antamaan lausuntopalvelussa. Lausuntopalvelussa koko hanketta koskien on vastausvaihtoehdoilla "Kyllä / Ei / En osaa sanoa" kysytty seuraavaa:

1. Onko arkeologinen kulttuuriperintö huomioitu riittävän kattavasti inventoinnissa?
2. Antaako inventoinnin taustamateriaali riittävän hyvän kuvan inventoinnin toteutumisesta?
3. Onko vaikutusten arviointi riittävän laaja ja oikein arvioitu?

Lisäksi on annettu mahdollisuus antaa muuta palautetta.

Esittelijä: Kunnanjohtaja Pääkkö Mervi

Päätösehdotus

Kunnanhallitus toteaa lausuntonaan Museovirastolle valtakunnallisesti merkittävien arkeologisten kohteiden inventoinnista seuraavaa:
"Parikkalan kunnan alueella on runsaasti eritasoisia arkeologisia kohteita. Valtakunnallisesti merkittävien kohteiden luetteloinnin tavoitteena ollut kohteiden monipuolisuuden arviointi on vaikeata ja tukeudumme kohteisiin perehtyneen alan asiantuntijan arviointiin.
Kohdekohtaista palautetta VARK-alueiden valikoimasta ei tämänhetkisin resursseilla ja käytettävissä olevalla paikallistuntemuksella ole mahdollista antaa. Näillä perustein Parikkalan kunnalla ei ole inventoinnista huomautettavaa."

Lisäksi toteamme yleisesti, että osa kohteista sijaitsee yksityisomistuksessa olevilla mailla, mikäli kohteiden status nousee merkittävästi, on maanomistajien tarpeen tietää kohteiden tilanne tarkemmin.

Päätös

Hyväksyttiin.